

เหลียวหลัง แลหน้า

'ศึกษาไทย'

จบตาปี 2562 รุ่ง หรือ ร่วง??

ฝานไปแล้วกับปีจอหมาดู เข้าสู่ปีหมูไฟ 2562 ผลงานของกระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) ปี 2561 ภายใต้การกุมบังเหียนของ **นพ.ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์** รัฐมนตรีว่าการ ศธ. พล.อ.สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์ และ **นพ.อุดม คชินทร** รัฐมนตรีช่วยว่าการ ศธ. ภาพรวมยังไม่ถือว่าโดดเด่นเข้าตาสมกับที่ได้รับยกย่องให้เป็นกระทรวงเกรดเอ ซึ่งได้รับงบประมาณมากที่สุด เจียด 5 แสนล้านบาท แม้ตลอดทั้งปีจะไม่มีการปรับเปลี่ยนรัฐมนตรี ให้ต้องส่งไม้ต่อท่านใหม่เหมือนเช่นที่ผ่านมา แต่การทำงานของรัฐมนตรีทั้ง 3 คน ดูเหมือนยังไม่เข้าตา ต่างคนต่างทำ

โดยในส่วนของ **"หมอธี"** แม้ต้นปีจะประกาศแนวนโยบายเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็ก ทั้งพัฒนาครู พัฒนาเด็ก และเดินหน้าเพิ่มคะแนนโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ หรือ PISA โดยตั้งเป้าว่าอีก 3 ปีข้างหน้า คะแนน PISA จะต้องเพิ่มขึ้น

30 คะแนน เป็น 450 คะแนน แต่ก็ดูเหมือนยังไม่มื่อะไรลงตัว เป็นผลงานที่โดดเด่นจับต้องไม่ได้ และบางเรื่องต้องปรับจนเหมือนกลายเป็นนโยบายรายวัน

ไล่ตั้งแต่ ต้นปี 2561 **"หมอธี"** ประกาศนโยบายการรับเด็กเข้าเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) อย่างชิงช้า จำกัดสัดส่วนการรับนักเรียนชั้น ม.1 และ ม.4 อยู่ที่ 40 คนต่อห้อง จะไม่เปิดโอกาสให้ขยายห้องเรียนเพิ่ม เป็นเหตุให้ผู้ปกครองโยกย้ายกระทรวง ทำนองว่าลูกอยู่ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน แต่กลับไม่สามารถเข้าเรียนได้ จนท้ายที่สุดต้องปรับแนวทาง โดยยึดหยุ่นให้โรงเรียนขยายห้องเรียนได้ เพื่อลดแรงกดดันจากผู้ปกครอง แต่กลับสร้างปัญหาใหม่ เพราะเหมือนเป็นการเปิดช่องให้มีการรับเบาะเจียะเพื่อรับเด็กเข้าเรียนในโค้งสุดท้าย

...สรุปภาพรวมตลอดทั้งปีของทิมเสมาทั้ง 3 คน ถือว่าไม่เป๊ะปังเท่าที่ควร แต่ไม่ถึงขั้นชี้เหร จนมองหาผลงานไม่เจอ ต้องจับตาว่าไตรมาสสุดท้ายของรัฐบาลนี้ ทิมรัฐมนตรี ศธ.จะทิ้งผลงานอะไรไว้ให้ดูต่างหน้า ก่อนที่จะมีการเลือกตั้งครั้งสำคัญ...

ส่งผลให้การศึกษา 2562 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กพฐ.) ได้แก้ไข โดยมีมติให้ขยายจำนวนรับนักเรียน ม.1 และ ม.4 ต่อห้องได้ถึง 45 คน ส่วนการรับนักเรียนชั้น ม.4 ในโรงเรียนที่มีอัตราการแข่งขันสูง ก็ให้โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาสอบก่อน เพื่อให้เด็กที่สอบพลาดจากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษามีโอกาสไปเรียนโรงเรียนอื่นได้อีกกรอบ

และล่าสุดส่งท้ายปี 2561 โดยยกเลิกการกรอกข้อมูลในโปรแกรมบันทึกประวัติการปฏิบัติงาน หรือล็อกบุ๊ก (Logbook) สำหรับข้าราชการครู เพื่อประกอบการเสนอขอให้มีหรือเลื่อนวิทยฐานะ หลังมีเสียงครุ่นว่า การกรอกข้อมูลของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) เพื่อนับชั่วโมงการสอนค่อนข้างยุ่งยาก และต้องใช้เวลานานในแต่ละวัน พร้อมสั่งให้ สพฐ.ไปหาวิธีให้ครูสามารถที่จะรายงานชั่วโมงการสอนได้ง่าย และไม่เป็นภาระแก่ครู

สาเหตุหนึ่งที่ทำให้ “หมอธี” ไม่มีเวลาทุ่มเทกับคุณภาพการศึกษาเท่าที่ควร อาจเพราะรับหน้าเสื่อสาหัสสาหัสพิบัติปัญหา “ทุจริต” ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานที่รับไม่ต่อเนื่องแต่ต้นรัฐบาลคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ขณะที่ปัญหาใหม่ก็ผุดขึ้นมาให้แก้ไม่หยุดหย่อน คล้ำไปตรงไหนก็เจอ โดยคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันของกระทรวงศึกษาธิการสรุปตัวเลขการแก้ไขปัญหาทุจริต 10 หน่วยงานในสังกัด ข้อมูลระหว่างเดือนสิงหาคม 2558 ถึงเดือนพฤศจิกายน 2561 มีคดีทุจริตรวม 631 เรื่อง ดำเนินการแล้วเสร็จ 365 เรื่อง อยู่ระหว่างดำเนินการ 266 เรื่อง

สำหรับเรื่องที่กำลังคมจับตา อย่างกรณีข้าราชการ ศธ.ย้ายออกเงินตกเขียว หรือเงินกองทุนเสมอภาคพัฒนาชีวิต (พ.ศ.2551-2561) งานนี้ต้องขึ้นชมข้าราชการรุ่นใหม่ซึ่งช่วงหลัง เมื่อเห็นสิ่งผิดปกติก็เร่งตรวจสอบ กระทั่งสั่ง “ไล่ออก” ข้าราชการระดับ (ซี) 8 ซึ่งรับหน้าที่ดูแลเรื่องนี้ออกจากราชการ ฐานย้ายออกเงินค่าเล่าเรียนเด็กเข้าบัญชีตัวเอง พรรคพวก และญาติพี่น้อง กินยาวตั้งแต่ปี 2551-2561 รวม 10 ปี ตัวเลขความเสียหายกว่า 41,861,181 บาท พร้อมทั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง และตั้งคณะกรรมการสอบวินัยอย่างร้ายแรงข้าราชการที่เกี่ยวข้องอีก 3 ราย โดยขณะนี้อยู่ระหว่างเยียวยาผู้เสียหาย ผลพวงจากเรื่องนี้ ศธ.ล้มคอกโดยการปรับแก้ขั้นตอนการ

อนุมัติทุนใหม่ ป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำรอย

ตามมาด้วย มหาภาพ “อควาเรียมหอยสังข์” หรือโครงการก่อสร้างศูนย์ศึกษาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทะเลสาบสงขลา จังหวัดสงขลา หรืออควาเรียม วิทยาลัยประมงดินสูลานนท์ จ.สงขลา สั่งกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ใช้เวลาตรวจสอบ 1 ปีเต็ม “หมอธี” ย้ำตลอดว่าไม่มีมายลัฒมคนดู หลังได้รับสรุปผล

การตรวจสอบข้อเท็จจริง ก็เดินทางชมคณะรัฐมนตรี (ครม.) อนุมัติโอนย้ายผู้บริหาร 3 รายให้ดำรงตำแหน่งในกรอบอัตรากำลังชั่วคราวเป็นกรณีพิเศษ ในสำนักนายกรัฐมนตรี คือ นายชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์, นายบุญส่ง จำปาโพธิ์ และ นายมงคลชัย สมอุดร ตอนนี้อยู่ในช่วงของการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงผู้เกี่ยวข้องจาก 6 กระทรวง ที่นายกฯ แต่งตั้งในเดือนธันวาคม 2561

ขณะที่ปี 2562 นี้คงต้องจับตาการตรวจสอบ กรณีทุจริต “งบจัดซื้อจัดจ้างครุภัณฑ์ฝึกทักษะมัธยมศึกษาตอนต้น” ของ สพฐ.จำนวน 279 ล้านบาท ซึ่งสรุปผลการตรวจสอบเบื้องต้นมีแนวโน้มว่าอาจมีผู้บริหารซี 10 และซี 11 ของ สพฐ.เข้าไปเกี่ยวข้อง โดยได้สั่งย้าย นายณรงค์ แผ้วพลสง รองเลขาธิการ กพฐ. ออกจากพื้นที่ไปดำรงตำแหน่ง ผู้ตรวจราชการ ศธ. ในฐานะผู้แทนอนุมัติการโอนเงิน จากนั้นมีการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง พบว่า มีการดำเนินการที่ผิดระเบียบพัสดุ และมีผู้บริหารเกี่ยวข้องเพิ่มอีก 3 ราย คือ ข้าราชการซี 8 และผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งทั้ง 3 ราย พบข้อมูลชัดเจนว่าทำผิด และจ่อถูกตั้งคณะกรรมการสอบวินัยอย่างร้ายแรงอย่างแน่นอน ส่วนผู้บริหารซี 11 นั้น ยังต้องรอสอบหาข้อมูลเชื่อมโยงเพิ่มเติม!!

และล่าสุด กรณีตรวจสอบข้อเท็จจริงการดำเนิน “โครงการเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา” หรือ “ยูนิเน็ต” ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) มีผู้ร้องเรียนว่าการเขียนขอบเขตงาน หรือที่โออาร์บางข้อดูจะเฉพาะเจาะจงเกินไป เช่น บริษัทต้องมีสำนักงานอยู่ในรัศมี 1 กิโลเมตรจาก สกอ. ซึ่งอาจเข้าข่ายล็อกสเปก

และภายหลังจากตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงเรื่องนี้ได้ไม่เกิน 1 สัปดาห์ นพ.ธีระเกียรติก็ลงดาบสั่งแต่งตั้ง นายสุภัทร จำปาทอง เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) พ้นจากตำแหน่ง ไปนั่งเก้าอี้เลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) ที่ว่างอยู่แทนจะโน้นที่

ดานเสมา 3 อย่าง นพ.อุดม คชินทร รัฐมนตรีช่วยว่าการ ศธ. ซึ่งรับงานจาก “บิ๊กตุ๋” พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ให้มา

ผลักดันกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้เป็นรูปเป็นร่างภายในรัฐบาลนี้ ถือว่ามีผลงานชิ้นโบว์แดงติดมือ โดยร่างพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) ที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษาฯ จำนวน 11 ฉบับ และร่าง พ.ร.บ.เขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ผ่านความเห็นชอบจาก ครม. และเข้าสู่การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) อย่างเฉียดฉิว ก่อนเลือกตั้ง หากไม่มีอะไรผิดพลาด คาดว่าจะสามารถเห็นหน้าตา กระทรวงการอุดมฯ กลางเดือนกุมภาพันธ์ 2562 นี้

ขณะที่นโยบายพื้นฐานหลักสูตรครู 4 ปี โละหลักสูตรครู 5 ปี ที่จะเริ่มดีเดย์ให้มหาวิทยาลัยรับเด็กเข้าเรียนปี 2562 ถือเป็นอีกหนึ่งผลงานที่ต้องรอดูผลในระยะยาว เพราะแม้จะระบุว่าไม่บังคับให้สถาบันผลิตครูต้องกลับไปผลิตครูหลักสูตร 4 ปีทุกแห่ง แต่ก็ย้ำตลอดว่า เป็นนโยบายรัฐบาล ซึ่งมีกลไกงบประมาณเป็นตัวกำกับอีกทางหนึ่ง

ท่ามกลางเสียงคัดค้านจากอาจารย์ผู้สอนในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ที่มองว่าการกลับไปใช้หลักสูตรผลิตครู 4 ปี ครั้งนี้ยังขาดงานวิจัยและการวิเคราะห์ที่ลึกซึ้ง และยังกังวลว่าสุดท้ายการผลิตครูจะวนไปที่ปัญหาเดิม คือ ไม่ได้คนเก่ง และอยากเป็นครูจริงๆ มาเรียน!!

นอกจากนี้ยังมีโครงการเพื่อยกระดับคุณภาพหลักสูตรอาชีวศึกษาตามนโยบายรัฐ หรืออาชีวะพรีเมียม และโครงการโรงเรียนร่วมพัฒนา

หรือ Partnership School ที่ดึงภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาและสนับสนุนสถานศึกษาในรูปแบบพิเศษ เพื่อให้โรงเรียนคล่องตัวซึ่งเริ่มดำเนินการไปแล้ว 1 ปี คาดว่าปีนี้น่าจะเห็นทิศทางการพัฒนาที่เป็นรูปธรรมขึ้น

สวน “บิกน้อย” พล.อ.สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการ ศธ. ซึ่งถือเป็นเสมา 2 ที่อยู่กับ ศธ. มาตลอด 4 ปีในช่วงรัฐบาล คสช. แต่การทำงานหรือนโยบายต่างๆ ถือว่ายังไม่สอดคล้องกับช่วงเวลาที่อยู่ในตำแหน่ง ซึ่งในช่วงปี 2561 เน้นจัดตั้งศูนย์ประสานงานการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา เพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาลในการผลิตกำลังคนให้ตรงกับความต้องการของประเทศ และเน้นสานงานเดิม เช่น การพัฒนาการศึกษาภาคใต้ โดยไม่มีการริเริ่มหรือผลักดันนโยบายใหม่ๆ ที่ชัดเจน

สภาพรวมตลอดทั้งปีของทีมนเสมาทั้ง 3 คน ถือว่าไม่เบี๋บังเท่าที่ควร แต่ไม่ถึงขั้นซีเห่รจนมองหาผลงานไม่เจอ ต้องจับตาว่าไตรมาสสุดท้ายของรัฐบาลนี้ ทีมรัฐมนตรี ศธ.จะทิ้งผลงานอะไรไว้ให้ดูต่างหน้า ก่อนที่จะมีการเลือกตั้งครั้งสำคัญ

เบญจมาศ เกกนิระ